Arnhem, 3 november 2023

Geachte leden van de Raad,

De 12 Samenwerkende Arnhemse Buurthuizen (hierna SAB) hebben samen met andere buurthuizen en ontmoetingsplekken (in totaal 27 organisaties) in 2022 de buurthuizenvisie 'Buurthuizen, Arnhems Goud 2022-2032' overhandigd aan wethouder Lauriks [1]. Met de visie beogen de buurthuizen en ontmoetingsplekken (hierna voor het gemak 'buurthuizen') vanuit samenwerking met de gemeente, hun positie in Arnhem te verstevigen.
Buurthuizen maken deze beweging om twee redenen. Ten eerste omdat zij forse uitdagingen op wijken zien afkomen, volgend uit de IZA-, WOZO- en GALA-akkoorden op nationaal niveau. De effecten van deze akkoorden zullen zijn dat de ouderenzorg- en GGZ-instellingen niet groeien en er dus meer ondersteuning en zorg 'thuis' (i.c. in de wijk) moet worden geboden en er meer aan preventie moet worden gedaan.
Ten tweede worden de buurthuizen geconfronteerd met financiële uitdagingen a.g.v. stijgende huren en energieprijzen, stijgende loonkosten en domweg arbeidscontracten voor beheerders die beëindigd moeten worden omdat er geen meerjarig financieel perspectief en zekerheid is. Daarbij stijgen de loonkosten niet alleen agv. inflatie en indexatie, maar ook a.g.v. toenemende complexiteit van de besturing van een buurthuis waardoor zaken niet (meer) door een vrijwilliger, maar door een professional moeten worden opgepakt.

Buurthuizen worden momenteel voornamelijk gefinancierd vanuit de subsidieregeling Ontmoeten & Verbinden (O&V), maar er zijn ook tig andere potjes waaruit buurthuizen al dan niet eenmalig worden gefinancierd . Deze regeling zou in 2023 eindigen en overgaan in het Integraal AccomodatieBeleid (IAB). Onlangs bleek dat het IAB wordt uitgesteld tot eind 2024 en daarmee verdween het zicht op continue financiering. De gemeente heeft vervolgens besloten om ter overbrugging een verlenging van 1 jaar O&V te realiseren met als kader 2024 = 2023.

Nu ontstaan er 4 problemen:

1. De gestegen kosten kunnen we niet compenseren vanuit het kader 2023 is 2024 en ook niet vanuit onze eigen exploitatie. Ter illustratie; de CAO Welzijn en Zorg kent een indexatie van zo'n 10%, de energiekosten zijn in sommige gevallen meer dan 100% gestegen daar waar er een compensatieregeling tegenover stond van +/- 30% en de huur die wordt betaald aan gemeente of corporaties stijgt jaarlijks ook met zo'n 10%.
2. We moeten nu weer 6 maanden wachten (juli t/m december) totdat bekend is of en hoeveel subsidie we krijgen en daardoor worden op dit moment daadwerkelijk beheerders ontslagen c.q. contracten kunnen iet worden verlengd.
3. Het IAB is gereed eind 2024 hetgeen betekent dat we medio 2024 weer 6 maanden in twijfel zitten over onze financiële positie in 2025.
4. We missen overzicht op de beschikbare budgetten (O&V, TLO-budget voor wijkinitiatieven, Burgerkrachtfonds, bewonersbudgetten etc.) om mee te kunnen denken en praten over hoe te handelen. In dit kader is ook nog relevant of 2024 = 2023 geldt voor O&V of ook voor de andere fondsen en budgetten. De laatste informatie over de regeling O&V die met de raad is

[1]Zie ook de raadsbrieven van 22 febr. 2022 en 16 mei 2023 waarin de raad werd geïnformeerd over het convenant én de door de raad zelf ingediende motie in 19M139 (november 2019) om het proces van de samenwerkende buurthuizen te versterken.

gedeeld betreft de besteding/beschikking over 2022 (zie raadsbrief dd. 14-12-2021, p. 4; totaal € 454.417, meerjarig verdeeld over 15 partijen). Voor 2023 zou er € 600.000 = € 500.000 basis plus € 100.000 extra, beschikbaar zijn volgens het coalitieakkoord (zie pag. 28 "Voor ontmoeten en verbinden maken we jaarlijks 100.000 euro extra vrij"), maar over de verdeling / beschikking voor 2023 is, voor zover bekend, geen raadsbrief verschenen.

Ergo, we zijn nu 4 jaar verder en nog steeds moeten vrijwilligers in de besturen elk najaar zweten om de financiële eindjes ad-hoc aan elkaar te knopen omdat er geen structurele financiële aanpak en ondersteuning op tafel ligt. Wij hebben financiële zekerheid nodig en willen niet jaarlijks afhankelijk zijn van de tombola die al dan niet leidt tot nog een jaar het buurthuis kunnen runnen!

Om die reden hebben wij zelf een financieel kader ontwikkeld voor de aanvraag en verantwoording van een subsidie dat de doelen van de buurthuizen ondersteunt:

- De ontmoeting en verbinding tussen wijkbewoners wordt blijvend gefaciliteerd.
- Vindplaatsen en werkplekken voor wijkbewoners die (weer) een bijdrage willen leveren aan de samenleving worden gecreëerd en in stand gehouden.
- Wijkbewoners worden gestimuleerd een leidende rol te spelen in het reilen en zeilen van het buurthuis.
- De continuïteit van het buurthuis wordt geborgd door structurele financiering in het overbruggingsjaar 2024 en in het Integraal Accommodatie Beleid 2025 e.v.

Dit kader hebben wij omgebouwd tot een financieel model dat het eenvoudiger maakt voor uw ambtenaren om de deelnemende buurthuizen te faciliteren in de subsidieaanvraag en de afwikkeling achteraf, omdat het uitgaat van gemeenschappelijke eigenschappen van buurthuizen, en ook duidelijk maakt dat er sprake is van wezenlijke en unieke verschillen.
De SAB buurthuizen gebruiken dit model en onderschrijven de aanvraag van de andere buurthuizen die dit model hanteren.

Wat wij u verzoeken is het volgende:

1. Maak op korte termijn duidelijk wat het beschikbare budget 2024 voor alle buurthuizen/ontmoetingsplekken in Arnhem is vanuit alle subsidies, regelingen, fondsen.
2. Maak o.b.v. bovenstaande inventarisatie in de begroting 2024 aanvullend incidenteel budget vrij voor 2024 om het ontstane gat a.g.v. de geschetste stijgende kosten eenmalig op te lossen.
3. Ontwikkel i.s.m. de buurthuizen een basis subsidieregeling voor ontmoetingsplekken en buurthuizen (wij hebben daartoe reeds een model gemaakt) waarmee de gemeente verantwoordelijkheid neemt in het sociale domein en wijkbeleid om de grote uitdagingen (zoals geschetst) die op de buurthuizen afkomen te adresseren.
4. Zorg ervoor dat het IAB medio 2024 wordt vastgesteld en onderdeel is van de gemeentelijke begroting 2025 e.v. zodat we niet nog een jaar van onzekerheid tegemoet gaan.
   En als dit niet haalbaar is, is er dan een mogelijkheid om het 'buurthuizen-beleid' er uit te halen, desnoods met een pilot, om verdere onzekerheid en frustratie bij buurthuisbesturen en beheerders te voorkomen?
5. De SAB vraagt met klem om gesprekspartner te zijn in de totstandkoming van het IAB.

Namens de samenwerkende Arnhemse Buurthuizen (De Lommerd, De Nieuwe Hommel, De Oosthof, De Overkant, De Wasplaats, Huis vóór de Wijk, MOES, 't Huukske, Zij is Wij, De Bakermat, Inloophuis St. Marten).

Lars Nieuwenhoff
(Dagelijks bestuur Stichting Huis vóór de Wijk)